

Legenda:

1 podręcznik**1** zeszyt ćwiczeń**1** załącznik

- Ćwiczenia wprowadzające literę ż – wskazanie przedmiotów, których nazwy zaczynają się na dane litery.
- Uczniowie kreślą w powietrzu literę ż i powtarzają zdania: *Żółta żaba żarła żur. Żona Żeliszawa to Żaneta. Żal mi żółtej żyrafy. Żuk żuł żyto.*
- Uczniowie powtarzają za nauczycielem słowa, dzieląc je na sylaby. Wypowiadając sylabę, w której słyszą ż, tupią: *żurek, żyto, Żaneta, wieża, leżak, żyrafa, żaba, żółw, żarówka, róża, żaglówka, ryż, filiżanka, bażant, koleżanka, życie, plaża, żebra, kozuch, pożegnanie, żaluzje, różowy, jeź, beżowy, straż, garaż, żongluje, żuje, żołędzie, księżniczka, książkę, książki, żal, żakiet, żuk, żel.*

1 Nauczyciel rozdaje uczniom **załącznik nr 1**. Uczniowie słuchają opisu i dorysowują brakujące elementy tak, aby rysunek był z nimi zgodny. Brakujące elementy zostały wyróżnione w tekście. Na koniec uczniowie prezentują swoje prace.

Tekst:

Widzisz żaglówkę? Ma dwa różowe żagle. Płynie nią żyrafa. Jest mi jej żal, bo płacze. Właśnie się z nami pożegnała. Na małej plaży znajduje się leżak w żonkile. Obok na stoliku jest filiżanka kawy zbożowej i książka. Na plaży leży żółw, może lubi żar słońca? Nieopodal widzę żołędzie. Zaciekawiony jeź przygląda im się. Może chce je pożreć? A tam w oddali jest wieża. Cała z żółtej cegły. W oknie siedzi księżniczka. Pod wieżą jest różany ogród. Kto podlewa te róże? To wróżka. Na samym dole po prawej stronie widzę żabę w koronie. Ona mówi, że księżniczka to jej koleżanka. I mówi o sobie: „To ja, książkę Żeliszaw”. Ale żartowniś. Na środku jest wielka litera Ż. Spogląda swym jednym okiem na ważkę, która przysiadła na samym brzeżku wstążki.

- Dodatkowo nauczyciel może rozdać kserokopię tekstu i poprosić uczniów, aby prześledzili tekst i zaznaczyli wszystkie litery ż kolorem żółtym.

1 **Podręcznik, ćwiczenie 1:**
Przeczytaj sylaby. Powtórz za nauczycielem na głos sylaby i słowa.

1 **Ćwiczenia, ćwiczenie 1:**
Powiedz, co widzisz na rysunkach. Zaznacz żółtą kredką ilustracje przedstawiające rzeczy, w których nazwach słyszysz ż.

2 **Ćwiczenia, ćwiczenie 2:**
Uczniowie literują nazwy rzeczy, które widzą na obrazkach. Miejsce występowania ż kolorują na żółto, miejsce występowania samogłosek kolorują na czerwono (*pożar, filiżanka, książka, żonkil, ryż*).

2 Nauczyciel rozdaje uczniom **załącznik nr 2** i czyta słowa z par w różnej kolejności. Uczniowie zaznaczają, jaką literę słyszą. Przykład: *żary, żary, szary, żary, żary*.

- Nauczyciel zapisuje na tablicy litery, słowa i zdania: *Ż, ż, Żaneta, jeź, W Żywcu żyją jeże*. Uczniowie przepisują je do zeszytu.

3 **Ćwiczenia, ćwiczenie 3:**
Uczniowie łączą rozsypane sylaby w słowa. Podpisują nimi obrazki.

Załącznik nr 3:

Obydwie karty załącznika powinny być skserowane na jeden kartce (dwustronnie). Nauczyciel rozdaje uczniom osiem kart, na każdej z nich są trzy sylaby po lewej stronie (przecięte wzdłuż linii cięcia), rysunek, oraz sylaby po prawej stronie (przecięte wzdłuż linii cięcia). Uczniowie mówią, co widzą na obrazkach, następnie zaginają karteczki z sylabami tak, aby pozostały tylko te, które tworzą nazwę rzeczy z obrazka. Na odwrocie kartki jest zapisane słowo, którego szukają oraz zaznaczone karteczki z sylabami.

3

2

Podręcznik, ćwiczenie 2: Rozwiąż rebus.

Ćwiczenia, ćwiczenie 4:

Uczniowie wpisują w puste miejsca słowa z ramki. Zaznaczają w parach słów wymieniające się litery *g* : *ż*. Nauczyciel może kontynuować to ćwiczenie ustnie, np. podaje słowo i prosi o podanie formy pochodnej lub podstawowej – przykłady mają obrazować wymianę *g* na *ż*. Przykładowe może zapisać na tablicy: *śnieg* : *śnieżyca*, *draż* : *drażek*, *posąg* : *posądek*, *uwaga* : *uwagaż*, *kolega* : *koleżanka*, *próg* : *prożek*, *papuga* : *papuzka*, *łodyga* : *łodyżka*, *sługa* : *służyć*, *podłoga* : *podłożyc*, *waga* : *ważyć*, *skarga* : *skarżyć*, *odwaga* : *odważny*.

4

- Uczniowie ustawiają się w parach. Jedno dziecko mówi jakieś zdanie. Drugie dziecko przekształca je na mowę zależną, np. pierwsze dziecko: *Pada deszcz*. Drugie dziecko: *Ania powiedziała, że pada deszcz*. W ten sposób klasa ćwiczy przekształcanie zdań.

Ćwiczenia, ćwiczenie 5:

Nauczyciel podaje zasadę: *Przed „że” zawsze stawiamy przecinek*. Prosi uczniów o wstawienie przecinków w odpowiednich miejscach w zdaniach. Na koniec nauczyciel pyta, ile przecinków uczniowie wstawili do tego tekstu.

5

Podręcznik, ćwiczenie 3:

Uczniowie razem z nauczycielem czytają, co powiedziały sobie dzieci. Następnie ustawiają się w grupach kilkusobowych i bawią się w głośny telefon – czyli nie szepczą sobie na ucho, tylko przekazują informację dalej, używając formuły: np. pierwsza osoba mówi: *Lubię żelki*. Druga osoba mówi: *Bartek powiedział, że lubi żelki*. Trzecia osoba mówi: *Marta powiedziała, że Bartek powiedział, że lubi żelki*. Jeżeli dzieci lubią abstrakcyjne zabawy, w ramach utrwalenia mogą nadać sobie nazwy rzeczy lub zwierząt, w których nazwach jest litera *ż* (mogą je zapisać na kartkach, z wyróżnionym *ż*). Wówczas ćwiczenie będzie bardziej zabawne i przekształci się w łamaniec językowy. Np. pierwsze dziecko mówi: *Lubię żelki*. Drugie dziecko mówi: *Żubr powiedział, że lubi żelki*. Trzecie dziecko mówi: *Żaba powiedziała, że żubr powiedział, że lubi żelki*. Czwarte dziecko mówi: *Bażant powiedział, że żaba powiedziała, że żubr powiedział, że lubi żelki*.

3

4

Podręcznik, ćwiczenie 4: Przeczytaj tekst.

- Kartka z kalendarza. Nauczyciel prowadzi krótką pogawędkę dotyczącą Dnia Świętego Patryka. Przykładowe pytania: **Kim jest św. Patryk? O czym opowiada legenda z nim związana? Jakie symbole towarzyszą św. Patrykowi? Jakie są symbole Irlandii? Jak obchodzą to święto? Co najbardziej w nim lubicie?**
- Uczniowie zapoznają się z wypowiedziami Emily i Maksa.

Podręcznik, ćwiczenie 5:

Uczniowie opisują, co widzą na zdjęciach i odwołują się do znanej im legendy o św. Patryku. Przywołują jej szczegóły, odnosząc się do zdjęć. Z tych elementów nauczyciel wraz z uczniami tworzy plan legendy. Jest to ćwiczenie ustne.

5

6

Ćwiczenia, ćwiczenie 6:

Pomóż elfowi dotrzeć do skraju łączy. Idź ścieżką wyznaczoną przez literę *ż*.

- Nauczyciel zadaje uczniom pytania dotyczące Leprechauna. Przykładowe pytania: *Jak wygląda Leprechaun? Jaki jest? Co robi? Czy pomaga? Gdzie mieszka? Do czego służą mu monety? Co oznacza powiedzenie, że „Skarb Leprechauna leży po drugiej stronie tęczy?”*. Nauczyciel porównuje obydwie kultury. W Irlandii znany jest wywodzący się z mitologii irlandzkiej Leprechaun. W mitologii słowiańskiej mówiono o leśnych stworzeniach, ludkach. Z folkloru znamy krasnoludki lub skrzaty – są to niewielkie istotki, które opiekują się domem.
- Warto część zajęć poświęcić opowiedzeniu dzieciom o wrocławskich krasnalach, które są wizytówką tego miasta. Na stronie <http://krasnale.pl/dla-dzieci/> można znaleźć bajki o krasnalach, kolorowanki oraz informacje o festiwalu krasnoludków.

Podręcznik, ćwiczenie 6:

Uczniowie otrzymują **załącznik nr 4** – kartę gry. Kolorują każdy z pasków na karcie na kolory tęczy (na końcu pasków są podpowiedzi – pierwsza litera koloru: czerwony, pomarańczowy, żółty, zielony, niebieski, granatowy, fioletowy). Następnie grają w parach lub małych grupach. Gracz przesuwają się o wskazaną przez kostkę liczbę oczek. Kiedy staje na polu z daną rzeczą, rysuje ją na karcie gracza na polu z odpowiednim kolorem. Gdy napotka pnącze koniczyny, wspina się po nim do wskazanego pola. Gdy stanie na czarnym polu, spada na pole wskazane przez ogon węża. Osoba, która jest pierwsza na mecie, dorysowuje na wybranych polach tyle rzeczy, ile graczy bierze udział w rozgrywce, osoba, która jest druga na mecie dorysowuje o jedną rzecz mniej (np. jeśli grają 4 osoby, pierwsza stojąca na mecie osoba dorysowuje 4 rzeczy, druga trzy, trzecia dwie, a ostatnia jedną). Wygrywa ten, kto zebrał najwięcej przedmiotów. Po zakończeniu rundy gracze prezentują swoje zbiory. Wymieniają zebrane rzeczy, podając ich kolory. Dodatkowo pozostali gracze mogą pytać o przedmioty, których nie ma na liście, wówczas gracz odpowiadający będzie ćwiczył formę dopełniacza, np. *Nie mam pomarańczowego kwiatka. Nie mam zielonego ogórka* itp.

6

4

Kącik inspiracji:

Piosenka: „Żółta żaba żarła żur”, M. Jeżowskiej, „Skrzaty, małe skrzatki”

Wiersz: „Psie smutki”, J. Brzechwa, „Tęcza”, M. Konopnicka

Fragment: „O krasnoludkach i sierotce Marysi”, M. Konopnickiej

Strona: www.krasnale.plm, <https://miastodzieci.pl/bajki/leganda-o-swietym-patryku-legendy-irlandzkie>